

En marxa triomfal

L'altre dia, al telediari, ens van explicar que, d'ara endavant, als avions, les senyorettes encarregades d'indicar-nos què hem de fer mentre volem —allò d'estrényer-se el cinturó, no fumar, etc— ens diran, també, a l'hora d'acomiar-nos, l'aeroport a què arribem en la llengua pròpia de la «comunitat autònoma» a la qual pertany. I perquè es veja que la concessió a les llengües «vernáculos» és un fet, van reproduir la locució. ¿I què direu que va passar? Doncs, que la veu en català va dir més o menys: «Senyors passatgers, estem arribant a l'aeroport de Barcelona...». I la veu en valencià va dir: «Senyors passatgers, estem arribant a l'aeroport d'Alacant...». Això, si, la fonètica era diferent. Van triar per a la gravació una senyoreta que ho va dir tan «diferent» com va poder. No va poder massa, però, aquesta és la veritat.

Em demane si faran el mateix en arribar als aeroports andalusos. Vull dir si empraran també l'andalús —i, més exactament, l'andalús oriental— en arribar a Sevilla. Ho haurien de fer amb la fonètica pròpia dels sevillans perquè no es produeca un «greuge comparatiu».

No sé quin efecte indicatiu poden tenir sobre els pilots aquestes adaptacions de la loquacitat d'Iberia. Vull dir que si serviran per a prendre terra a l'aeroport de destinació i no en un altre més o menys pròxim, com va passar l'altre dia en el vol Madrid-Lisboa. Del que es tracta, però, és, segons sembla, que els passatgers s'adonen que el català i el valencià no són la mateixa cosa, per més que s'hi entesten els filòlegs, els historiadors i tota mena de lletraferits. Perquè pot ser que, en les arribades a Barcelona i València, la lletra de la indicació siga la mateixa, tret, és clar, del nom de l'aeroport, però la música ja queda ben clar que no ho és. I també la música diferencia les llengües.

És per això que, llegint la decisió presa per no sé quin filòleg espontani dels que creixen arreu del País Valencià, com si fossen melons, amb per-dó siga feta la comparació, que s'ha

llançat a fer un diccionari «diferencial» del català i el valencià, vaig pensar que si, malgrat tota la inventiva que pose en l'obra, encara resten paraules que s'escriuen de la mateixa manera en català i en valencià, hauria d'afegir al llibre una *cassette* per resoldre el problema. Així s'arribaria a la conclusió que, si la lletra és de vegades la mateixa, la música, en canvi, és diferent.

Tants esforços per salvar al «valencià» l'originalitat mereixen, sens dubte, el reconeixement públic i, potser, acceleraran la normalització fixada pels tècnics per a un termini no inferior als vinti-i-cinc o trenta anys, tot i que s'estén molt la preocupació per la llengua pròpia. Els uns es preocupen que l'ensenyament siga voluntari i, el mapa lingüístic, rectificat, deixant de banda la història i tenint en compte només l'actualitat, mentre que els altres inventen, com ha passat, segons llegesc, a la Facultat de Dret, el «no-castellà». Es tracta, en aquest cas, de no dir valencià al català. Així, doncs, entre el «diccionari diferencial», el valencià no obligatori i el «no-castellà», la normalització de «la llengua dels valencians» avança en marxa triomfal.

SUBSCRIPCIÓ A LA REVISTA	DOMICILIACIÓ BANCARIA
1r. cognom _____ 2n. _____	Distingits senyors: _____
Nom _____ Domicili _____	Caixa o banc _____ Agència _____
Població _____ D.P. _____ Tel. Part. _____	carrer _____ ciutat _____
Lloc de naixement _____ Any _____	Els pregue que els rebuts que a nom de _____
Professió _____ Lloc de treball _____	_____
Se subscriu al setmanari EL TEMPS per un període D'UN ANY, i un import de:	domicili _____ població _____
☐ 6 980 pessetes—amb pagament: ☐ Anual (1 rebut per la quantitat abans citada)	presentarà EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, S.A. amb total de _____ ptes.
☐ Semestral (2 rebuts de 3 490 pts)	a pagar en _____ terminis _____ emestralment _____ anualment _____ per la quantitat de ptes. _____ siguen
☐ 10.500 pessetes (Europa) amb pagament anual	pagats amb càrrec al compte corrent _____ a la llibreta d'estalvis _____
Forma de pagament: ☐ Dom. bancària ☐ Taló bancari adjunt ☐ Gir postal núm. _____	_____ de _____ de 198 _____
En el cas corresponent ompliu, la domiciliació bancària (Firma)	(Firma)
• La subscripció representa un descompte de més del 10% sobre el preu de venda als quioscs.	

EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, S.A. • Avinguda del Baró de Càrcer, 40, 13.ª • València 46001